

Տարիկան ղինն է	130 դ. 2
Վեցամսեայ ,,	70 ,,
Էռամսեայ ,,	40 ,,

Եւէկ ծանուցումք ասոցին 80 փարս է :

Ստորագրութիւնները կանխիկ են :

Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 ին
 Եւ 16 ին կը սկսին :

Գործը եղիժարիւր լրացիւններուն համարու
ծախսը ամեն մէկ ինչն համար 20
փարա է :

1. Կարգոյս վերաբերեալ նստակ կամ որ
եւ ինչ գրուծին, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ստոյն համարուն ծախս
ըն իրիւղին վրայ է :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

புதுப்புது

ԿԱՍՏԱՆԴՆՈՒԴՕԼԻՅ 28 ՕԳՈՍՏՈՍ՝

Զինատանն Ուստիոյ ճամբով եւ-
 րաճ վերջին լուրերը խիստ կարեւոր են։
 Մարտնիկաց թուով Զինատանի
 վրայօք առւած լուրերնիս որ մինչեւ յու-
 նիս 7^ր կը հասնէին կը ծանուցանէին թէ
 դաշնակիցք Քէրն մայրաքաղաքին մօտ
 եղած Թիֆէ-Չին քաղաքը դրանք եւ-
 տեւ, Զինատանի կայսեր կողմանէ զեւ-
 տաններ հոն փոցեր՝ Մեղզեղոյ ու Պաղզեղոյ
 զեսպաններուն հետ կը բանակէին։ Սերեւ-
 լի որ այս բանակցութիւնները շուտով եւ
 զոհացուցիչ կերպով վերջացնեն։ Բայց
 զեւ. յայտնի չէ թէ խօսքով լմնցնեն
 թէ նոր պատերազմով մը։ Թիֆէ-Չինէն
 յունիս 27 թուով ճամբայ ելած սուր-
 հանդակ մը՝ որ ցամաքէն 50 աւուր մըջ
 Բեզրեպուրի հասաւ լուր բերեր է Սոր-
 չաքով իշխանին թէ յունիս 13ին օրը
 դաշնադրութիւն մը հաստատվեր է Զի-
 նատանի եւ Ուստիոյ մէջ՝ բոլորովին
 յարեւնման դաշնակից տէրութեանց հետ
 հաստատված դաշնադրութեան։ Զինատ-
 անի նաւահանգիստները բացվել են։
 քրիստոնէական կրօնքին կատարեալ ա-
 զատութիւն շնորհվեր է. եւրոպական
 տէրութեանց կողմանէ Զինատանի ա-
 մեն նաւահանգիստները հիւպատոսներ
 նստին ընդունվեր է, ինչպէս նաեւ պէտք
 եղած ժամանակը եւրոպական զեսպան-
 ներ Քէրն խրկվել։

Երեզիա ու Գաղղիա նաև մեծա-
դուժար ստակ ընդունեք են իրենց բրաժ-
պատերազմական ծախքերուն փոխարեն և
Ռուսիա ալ սա մասնաւոր շահը
ձեռք բերեր է որ Մուր գետին ձախա-
կողմէան եզերքը երկու կայսերութեանց
սահման պիտի ձանցըրի այսուհետեւ ։
Եւ յաւուրբը Բերսպուրիկ զաղղեա-
կան դեսպան Սօնթէպլէզո գուրար Գաղ-
ղեոյ արտաքին գործոց պաշտօնէին հա-
զորդեց հեռադրով , եւ Փարիզէն ալ մայ-
րաքաղաքը հասան ։

ՊԷԼՆՐԵՅԻՆ ԿԵՐԱՊՈԼԻՏԵՆ ԿԸ ՃԱՆՈՒ
ԵՐԱՆԵ ԸՅԻՆԱՄԱՆԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՆԸ 25 ՄԻԼԻՆ ՎԵՐԱՆԵ ՊԱՂԵՆՈՅ, ԵՒ 30
ՄԻԼԻՆ ՎԵՐԱՆԵ ԼՆՊԵՆՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒ
ԹԽԱՆԵՅ ՊԻՏԻՆ ՎՃԱՐԵ ՊԵՏԵՐԱՎԱՆԻՆ
ՃԱՊՈՂ ԶԱՄԱՐ:

Իւ հաստատուն թէ Չինաստանի
անդղեկան լիազօր երեսփոխան լորտ Լւ
Ճին հաստատուն ղեկողան պիտի նստի
Չինաստանի Բեքին մայրաքաղաքին մէջ :

Գաղղիոյ տէրութեան պաշտօնական
Մօնիթօր լրագիրը իւր օգոստ. 22 թր-

ւոյն մէջ հետեւեալ կերպով կը ծանու-
ցանէ: Փարիզի դեսպանաժողովին որոշմա-
նոր յանձնրթած խնդիրներուն յաւժեկը:

«Պարիզի դեսպանատնոցին իր շնամ-
դաշնադրու թիւան վերջնական աւարտու-
մը քանի մը յանձնաժողովներու յանձ-
նելու էր, որոց գործերը դաշնագիր տեղու-
թեանց հաւանութիւնը պիտի ստանա-
լին։

«Հայմանն աղոյններուն մէջ լուռ պաշտօնն էր Պէտարպոլսի կողմը եղած Սոլտաւիայի նոր սահմանը որոշելէ։ Երկրորդին պաշտօնն էր Ռուսօ-Օսմանեան սահմանադրու լը ճշգրէ։ Մյս երկու դորձին համար երկու պայմանադրութիւն շինվեցաւ։ որոց վաւերութիւններն արդէն քանի մը ամիս առաջ փոխանակված են։»

«Դանուբեան իշխանութեանց յանձնաժողովին պաշտօնն էր Ս՝ օլտօ-Ս՝ պաշքներուն պիտոյքն ու բաղձանքը հասկնալ, եւ Դ՝ անուբեանց զաւառներուն կազմութիւնը պատրաստելու համար պէտք եղած տարրերը հոն ժողովել: Երեկոան առջեւ օրը արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ ստորապըրկած գաշնադրին նըպատակն է փարիզի գաշնադրութեան սոյս կարեւոր պայմանը կատարել: Երբոր իշխեալ գաշնադիրն հրատարակէ, ամեն մարդ պիտի համզովի որ գաշնադրի տէրութեանց տարաձայն կարծիքները կըօցրեն յաջողութեամբ համաձայնիլ ժողովրդոց շահուն ու բաղձնաւոր հետ:

«Ղափնուորի բերաններուն յանձնաժողովը դեռ չաւարտեց իր գործը. եւ Ղափնուորի նաւարկութեանը համար գետեզերեայ տէրութեանց յանձնաժողովին շինած դաշնագիրը Փարսիզի դաշնադրութիւնը աստարագորղ տէրութիւններէն չվաւերացաւ: Բայց այս վերջէն երկու յանձնաժողովներուն ընկելը զորքը՝ որ յատկապէս Ղափնուորի նաւարկութեանը կը վերաբերի՝ բացայայտ կերպով սահմանված է Փարսիզի դաշնադրութեան մէջ, եւ որուն աւարտումը միայն նիւթական արգիլ քննարկ կրնայ ուշանալ: Այսինքն հիմալոյց կրնանք Փարսիզի դաշնադրութեան զորքը կատարված համարել:»

Պատու բեանց իշխանութեանց նոր կազմութեան պայմանները դեռ էին հրատարակված եւ չգլխի աշխատարակվին մինչեւ որ վաւերութեանց փոխանու թիւները կատարվին՝ այսու ամենայնիւ ղեկավարածողվին գործը լմնաւն ետեւ՝ եւրոպական զլխուոր լրագրութեան մէջ տեղեկութիւններ սկսան հրատարակվիլ։ Այս տեղեկութիւններուն մէջն հետեւեալ երկու յօդուածներն աշարհութեան արժանի կը համարվին,

առաջինը Փարիզի ՊԻՆՔԵՆ-ին էլեկտրոնային պաշտօնական լրագրին, եւ երկրորդը աւստրիական ՕՒՆ-Տայն-Քալն նոյնպէս կէս պաշտօնական լրագրին մէջ հրատարակած ըրթնոն համար:

«Քանութեան իշխանութիւնները կազմելու պաշտօն ունեցող ղեկավարնա-
խօսողը, կրէ՛Վձ-Ֆին-է-է-է-է, երեք ամիս
աշխատելէ ետեւ իր գործը վնցուց : Նայց
իր աշխատութեան արդիւնքը՝ ինչպէս
յայտնի է՝ չպիտի հրաառարկվի մինչեւ
որ վաւերութիւնները փոխանակվին :
Եւ այժմ կարծես որ կրնանք քանի
մը համառօտ անդիկութիւններ տալ շին-
ված կանոնադրութեան ամենէն կարեւոր
կէտերուն վրայ :

“ Միութեան Հիմնական սկզբունքներն են՝ կերպով որ Պաշտօնա կուղերն չեն ղուովեր։ Ասոր ասանկ ըլլալիքը յառաջաց ալ ղերաւ կը ղուշալվեր։ որովհետեւ արդէն յայտնի էր ղաշնաղիր անքութեանց մեծաղոյնմասին ղաղափարը, եւ այս կէտին վրայ ետքէն եղած կարծեաց փոփոխութիւնները։ (Այս լի է որ կայսեր կառավարութիւնը չկրցաւ ձեռք բերել իր բաղձացածը, որն որ իշխանութեանց նոր կազմութեան ամենէն լաւագոյն Հիմն ձանչցած է միշտ իր Համոզմամբը, այսինքն է երկու իշխանութեանց կատարեալ միութիւնը, սակայն կերելի որ ղեսպանագործովն շինած կանոնադրութիւնը ձամբայ մըն է նոյն միութեան Հասնելու։ եւ բազում մասամբ կը Հաստատէ եւ կը կատարէ ղայն։

“Այս օրը իմացածին նայելով, երկու իշխանութիւնները բոլորովին միեւնոյն քաղաքական սահմանադրութիւններ պիտի ունենան, եւ այս նոյնութիւնը զրեթէ օրինաց ամեն աստիճաններուն մէջ կը գտնուի: Օրինակի համար, օրինաց առջեւ հաւասարութիւնը, արոց հաւասարութիւնը, անձնական ազատութիւնը, առացումաց անդրօրէնութիւնը իր ամեն երաշխաւորութիւններովը, ցեղերու արեւմտութիւններուն վերջապէս եւ ամեն մարդու պաշտօնի ընդունակելը՝ երկու դասաւանդուն մէջ ալ միեւնոյն օրէնքներով հաստատուած են:

«Տեսակ մը տէրութեան մնացուցն ժողով պիտի հաստատովն երկու զաւանդներուն համար, եւ մեծ պաշտօններ պիտի ունենայ կառարելը՝ զխաւորապէս օրէնքները պարարաստելու մասին: Այս միակ ժողովը՝ երկու զաւանդներուն կառավարել պէշերէն ու մեծ ժողովներէն պիտի ընտրովն:

“Դատաստանական վերին եւ վճարողին առեան մէջ ալ պիտի հաստատուի անօրինակելի անդամներով, եւ այս տեսանէ ալ մէկ հատ պիտի ըլլայ երկու շխանութեանց համար :

“Իսկ ընտրելի պատգամաւորաց զաւելլ իւրաքանչիւր դատաւ իրը պիտի պահէ. եւ անպամները չէ լիէ ընդհանուրութեարկութեամբ” այլ եկամուսներու որոշեալ չափի վրայ սահմանված կերպով: Այս ժողովները մեծ զօրք պիտի կատարեն կըստի կառավարական կողմաւ. կերպութեան մէջ: Օրինակի համար յիշեալ օրէնսդրական ժողովները պիտի ընտրեն երկու զաւաւսաց իշխանները՝ որոնք մինչեւ հիմա Բ. Դաւոյր կ'ընտրէր: Ասոնք ամեն մէկ գաւառին ժողովներէն ուղղակի ընտրովին. բայց քանի ժողովմաններ կը պահանջովին ընտրելի իշխաններէն: Բ. Դաւոյր որ արգարտութեամբ խօսելով ղեկավարժողովին որոշումներուն անեղծաբար զօրծախէջ եղաւ, ընտրեալ իշխանները միայն պիտի հաստատէ:

“ Լսեցե՛ք կը տեսնե՛րք ժողովներուն այս կերպ մեծ իշխանութիւններով ու նկնալը կարեւորութիւնը: Խշտա՛նե՛րուն ոչ մէկ հրամանագիրը դորձա՛ց. բլեկ չպիտի ըլլայ մինչեւ որ կառավարութեան պաշտօնեայնե՛րէն մէկուն ալ տառապաղրութիւնը չդանրվի ներքերը: ”

“ Որոշ եւ խիստ կանոններով աշխատակաճ եկրպի պաշտօնէից պատասխանատուութիւնը օգնէրախան ժողովներուն առջեւ, եւ յիշեալ ժողովները պաշտօնէից ամէն գործերը պիտի քննեն :

“ Դանուբեան դաւաճներուն մէջ կայուած ապետութեան հետքերը դեռ բոլորովին կտրուած չըլլալով, ամենէն փափուկ եւ զփուարին խնդիրներէն մէկն ալ՝ զեղացիներուն վրայ դրված անվարձ աշխատութիւնները եւ հողատէրներուն ու զեղացիներուն մէջ եղած զանազան յարաբերութիւններն ու տուրքերը վերցնելու գործն էր: Այս դժուարութիւնները կրան զանց չաւանդվեցան զեպագանատովին մէջ՝ ուր իմաստուն եւ հաշտարար հոգեով մը այս վիճակին բարեաւանայուն եւ մեղմանալուն հոգ տարւած է: ”

Եւստրիական Օւ-Տայէ Բաւ Լըրագ-
ին ալ հետեւեալը գրված է Փարիզէն
օգոստ 2/14 թուով :

“ Չկայ երկրայութիւն որ Փարիզ
ննակեալ Մոլոտ-Սալաքներն իրենց յու-
սայ չկրցածէն աւելին ձեռք բերին :

“Դանուբեան իշխանութեանց համար
դեսպանաժողովին շինած սահմանադ-
րութիւնը 56 յօդուածէ կը բաղկանայ :

«Ես սահմանադրուեցի իւնը մի եւ նոյն
երկու գաւառներուն համար, որոց

դաշտանական անուղիղ պիտի ըլլայ՝ Մե-
ղեւն ինխառնութիւնէն՝ Մարտիկայ եւ Վալա-
հայ։ Ըմեն մեկը իր սեփական ղինանը շան-
երն ու զրօշալը պիտի պահէ՝ բայց զը-
օշալներուն վերին ծայրը մետաքսեայ

փունջ կամ ծուղ մը պիտի գտնուէի նը-
շան արտաքին միութեան :

“Այս դրօշակներուն խնդիրը խիստ
վտանգաւորներէն մէկը եղած ըլլալու է ,
որով տէրութեանց երեսփոխաններուն
համաձայնութիւնը ծանր փորձի տակ ին-
կըր է . վասն զի Վաղղիտ ոտք կը կոխէր
որ երկու իշխանութեանց դրօշակը մէկ
ըլլայ . ետքը վերջապէս վերադարձաւ կեր-
պը մասնակցին՝ որն որ 1848ին Վեր-
մանիայի դանազան կառավարութեանց
դրօշակներուն համար ալ ի դարձ դըր-
ված է :

Երկու իշխանութեանց ամենմէկը ի-
րեն իշխան մը պիտի ընտրէ , ցկեանս , եւ Վ .
Սուլթանն ալ պիտի հաստատէ զանիկոս :
Արեւիկայի որ Ռ . Վառլապին ընտրվածը
եւ դարձեալ իրաւունք չունի կամ
զանէ ասանկ իրաւունք մը ունենալու կա-
նան մը պիտի գտնուի չինված սահմա-
նադրութեան մէջ : Իւրաքանչիւր իշխա-
նութիւն իրեն յատուկ սահմանադրական
օրէնքներ պիտի ունենայ : Վաղղիտ կամ
օրէնսդրական ժողովներուն անդամները
երկատման ընտրութեամբ պիտի ընտ-
րվին : Առաջին աստիճանի ընտրիչները
պոնէ հարկւր տուգաթի* հարստութիւն
պիտի ունենան . եւ երկրորդ աստիճանին-
ները հաղար տուգաթի :

Դժբաղդաբար մոռցայ թէ Ժողովոյ
անդամներուն համար ալ հարստութեան
պայման սահմանված է :

“Իսկ երկու իշխանութեանց դը-
րուկ ընտրվելիք պէտքը պարտաւոր են
նախ ընդհանրապէս եւ երկրացւոյ զաւակ
ըլլալու եւ զոնէ 3000 տուգաթ տարե-
կան եկամուտ ունենալու :

“Երկու իշխանութեանց արդեամբ
եւ կազմական օրէնքը ընդհանուր պիտոյ-
քը յայտնուի համար չէ թէ Օսման-
կուտի ժողով մը ինչպէս լրացնեն ը-
սին , այլ յանձնարարական ժողով մը պի-
տի կազմվի : “ Գանձաւարձ Սուլթա-
նից եւ Վաղղիտ միարանեալ իշխա-
նութեանց , անուանով : Այս յանձնաժո-
ղովը 25 անդամ պիտի բաղկանայ , որոց
6ը Սուլթանի օրէնսդրական ժողովը ,
6ը Վաղղիտի ժողովը եւ մնացած 12
նալ հաւասար թուով երկու իշխանու-
թեանց զուգահեռ պիտի ընտրեն : Այս
յանձնաժողովը մնայուն է եւ օրէնսդրա-
կան ժողովներուն չափ պիտի աւելի : Չեմ
զիտեր թէ օրէնսդրական ժողովները քա-
նի տարուան համար պիտի ընտրվին :

“Սահմանադրական կանոնները հրա-
տարարվելէն ետեւ կամ հրատարակված
միջոցին՝ այժմեան երկու զոյնադաձնները
պաշտօնէ պիտի ելնեն , եւ առ ժամա-
նակեայ զայնպիսութեան մը պիտի կազ-
մվին քանի մը անդամներէ , որ կառա-
վարութեան գործերը պիտի հոգայ եւ
ընտրութեանց համար պէտք եղած միջոց-
ները անօրինէ : ”

Քոյնիայի Աւելի լրագիրն հետեւ-
եալ լուրը կը հրատարակէ :

“ Ռ . Վառլապ պաշտօնական տեղի-
կազիր մը խրկեց մեծ տէրութեանց դես-
պաններուն՝ Վարապապիներուն Քոյն-
չիմի մէջ ըրած անդամութիւններուն վը-
րայքը , եւ կը պահանջէ որ ոճրագործու-
թեան հեղինակները խտալու պատժվին ,
ըստ որում ինքը չուզիր որ զանոնք ան-
ձամբ պատժուի համար զինադադարու-
մին աւերած ըլլայ : Տանիլը իշխանը՝ ար-
դարեւ խոստացաւ սահմանադրութեան սրտ-
* Սակ տուգաթը այժմեան հաշուով 75
զուռ ու չի չափ կրնէ :

չող յանձնաժողովին որ զանոնք պատժէ ,
բայց պատճառ կը բերէ թէ այն չարա-
գործութիւնը ընդ տարածաշրջանի դը-
րուկները անպայմ եղած են ու չեն դա-
նըվիր : Արեւօք այս անգամ ալ անպա-
տիժ պիտի մնան ինչպէս ուրիշ ասանկ
չատ ատիժներու մէջ : ”

Վարապապի սահմանադրութեան դժե-
րու պաշտօն ունեցող յանձնարարական ժո-
ղովն իր գործը մեղադրելով՝ օգոստ . 12/
23ին Բախլուզա հատեր է աւարտական
Աւելի շոգենաւով :

Վաղղիտ ու Վաղղիտի մէջ մի-
հանդերձ կը պարտաւորվին այս երկու
հետաւոր երկիրները հեռագրով իրարու
հետ կապվելուն համար :

Հոռմէն օգոստ . 2/14 թուով հե-
տեւեալը կը զրեն դադարեցան Տէր-
րադիրն :

“ Վաղղիտ իշխանը՝ որ այս երկրին
անդամակն մէկ վերջն է՝ ամեն կողմէն ինք-
զինք կը ցուցնէ : Երեք ամիս ի վեր Յէր-
բաղայի դաւառին մէջ սարսափ տիրած
է : Վաղղիտները վերջապէս երան աւա-
զաններէն մէկ ըսին սարսնեցին , բայց
ատկա բուսական շերտեր : Աւելի դա-
ւառներուն մէջ անձանց եւ ստացուա-
ծոց դէմ եղած յարձակումներէն կը
տեսնվին որ չարագործներուն յանդը-
նութիւնն օր քան զօր աւելնալու վայ
է : Օմարիա դաւառին մէջ՝ որ սոյնաւ
բար խաղաղ է , բռնութեան դարձեր օր
ըստ օրէ կը շատնան : Աւելի քան մէկ
թէրպի մէջ եւ Հոռմի շրջակայ փոքր
քաղաքները գանակի հարուած կրակոյ :
Մեղալ օրը Աւելի քաղաքին դրա-
նը մէջ աւարտները սուրհանգակի կառ-
քին վայ յարձակեցան , եւ ճանապարհ-
հորդները կողոպտեցին : Առաւօտին ալ
աւարտի վերջ մը առաւ եւ գուցէ հիմա
մեռած է : ”

Եւրոպական լրագիրներն հետեւեալ
կերպով կը պատմեն Ղիտաէի ուժակո-
ծութիւնը :

“ Ղիտաէի անցքերը պատահած ժա-
մանակը հոն գտնվող անգղիական Սոյ-
քէ շոգենաւը՝ որ ապստամբներուն կա-
տաղութեանէն ազատ մնացած քրիստոն-
եայները ժողովր Սուլիշ տարեր էր , յու-
լիս 11/23 ինոքէն Ղիտաէի առջեւ հա-
տաւ : Ասեմփայլ Նամըզ փաշան Սոյ-
քէ դայած էր : Շոգենաւին հրամանա-
տարը նամակ մը գրեց Ղիտաէի Վայ-
մազափն ըսելով՝ որ եթէ մինչեւ 36
ժամ զոհացուցիչ պատասխան մը իրեն
չարվի , բռնութիւններ ի դարձ պիտի դը-
նէ :

Յուլիս 13/25 ին առաւել 40 ժամ
անցած ու պատասխան մը առած չըլլա-
լով , Սոյքէ ի հրամանատարը քաղա-
քը ուժակոծել սկսաւ միջոց միջոց եւ
քանի մը շէնքեր փրան կամ այրեցան :
Այս օրին միջոցները փաշայէն նամակ մը
եկաւ . բայց շոգենաւին հրամանատարը
զոհաբերվով , ուժակոծութիւնը շարու-
նակեց մինչեւ յուլիս 14/26 ին իրիկունը :
Յուլիս 15/27 ին 507 անկանոն զօրք
հասանաւորով . անգղիացիք անոնց ժա-
մանակ տուին ցամաքն ելնելու :

Յուլիս 16/28 ին վեմափայլ Նա-
միզ փաշան Ղիտաէ հասաւ եւ հետեւ-
եալ օրը շոգենաւը ընթացով հրամանա-
տարին հետ տեսնվեցաւ : Հասկըցուց
անոր որ ինքը իշխանութիւն չունի ա-

ռանց Ռ . Վառլապին՝ մահաւոր
պատժելու յանցաւորները որ բանտ
կին : Հրամանատարը զոհ չեղաւ այս
բացատրութիւններէն , բայց ժամանակ
տուաւ որ ու խառնութիւնը (հաճի) նա-
նախն :

Վաղղիտ յանցաւորներուն քննութիւ-
նը կատարվելով՝ անգղիական դատաւարն-
ները զանազ մահաւան դատադարձեցին :

Սոյքէ ի հրամանատարը ոտք կոխե-
լով որ յանցաւորներն անմիջապէս դը-
խատվին , օգոստ 5ին (լսաւ) առաւել
նորէն ուժակոծութիւնն սկսաւ : “Սոյն
օրը Խամայիլ փաշան Ղիտաէ հասաւ .
Սոյքէ շոգենաւով որուն մէջ 480 ե-
րկուցոյցի զօրք կար : Խամայիլ փաշան
լիակատար իշխանութիւն ունենալով՝
օգոստ . 6ին առաւել 11 ապստամբ ծո-
վուն եղբորը զլիսաւել առաւ քաղաքին
եւ նաւերուն առջեւ . եւ չորս զլիսա-
ւորներն ալ Ս . Պօլիս խրկեց :

Օգոստ . 8ին առաւել Սոյքէ շո-
գենաւը մեկնեցաւ Ղիտաէի առջեւէն՝
փաշային մէկ պատգամաւորն ալ հետ
տանելով՝ որ նամակներ կը բերէ Ս . Պօ-
լիս : ”

Ղիտաէի ուժակոծութեան լուրը
Եւրոպայի մէջ մեծ զարմանք պատճա-
ռեց : Վաղղիտ ու Վաղղիտի լրագիր-
ներն ընդհանրապէս եւ անգղիական թա-
շա լրագիրն ալ կը շատնեն այս գործը :
Թաշա լրագիրը կըսէ թէ “ Սոյքէ
սի հրամանատարին ըրածը կրնար արդա-
րանալ թէ որ հիւպատոսայ կոտորածէն
անմիջապէս ետքը այս բանն ընէր . բայց
երբոր Ռ . Վառլապ ինքնայօժար փութով
խոստացեր էր գործը վաճառելու իշխանը
արդարապէս պատժելու , Սոյքէին հը-
րամանատարը իրաւունք չունէր այս բը-
նութեան դարձ ընելու :

“Նամըզ փաշան՝ յանցաւորներն ան-
միջապէս մեղքները չուղեկով՝ հաւատա-
րիմ կեցեր էր իւր կառավարութեան ընդ-
հանուր օրինացը , որով միայն Ս . Սուլ-
թանը իրաւունք ունի կենաց եւ մահու :
Սակեց զատ , Ռ . Վառլապ յատուկ տե-
տու մը խրկած էր աւելի ընդարձակ իշ-
խանութեամբ , որով Նամըզ փաշային
ձեռնարկները բողբոջվին կը կապվէր ու չէր
կրնար ինք իր զլիսուն բան մը ընել : ”

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

Լոնտոնային այս շաբթու հեռագրով
լուր եկաւ թէ Օսմանեան իմպատու-
թիւնը յաւանդվածէն աւելի յաջողու-
թիւն գտեր է Լոնտոնայի Պօրապին մէջ՝
թէ եւ քանի մը մեծ տուններ ընդգրկու-
թիւն ըրեր են : Հինգ միլիոն իրացի տեղ
վեց միլիոն լիրա ստորագրվեցին :

Այսերական հրովարտական Չանազ
Վաղղիտ Մալեքապիլիա ծովուն տակէն
հեռագիր չենելու համար անգղիական
ընկերութեան մը շնորհված արտօնու-
թիւնը քիչ օրէն կատարուի պիտի դը-
նէ :

Հեռագրական պարանք Վրտա (Սա-
քը) եւ Նիւտէ կղզիներէն պիտի անցնի
եւ Ճիւզիւր պիտի ունենայ Իգլիթ , Պե-
րուլ , Սալթա եւ Քորթու :

Սակեց զատ կայսերական բարեկեան
կառավարութիւնը Պ . Պարքէ անգ-
ղիացի ճարտարագէտին յանձնեց ուրիշ
ներքնաժողովան հեռագիր մը հաստատել

Չանազ Վաղղիտ Սոյքէ (Թաշա լրագիր) :
Այս զիծը Սոյքէ Սոյնալ Մալեքապիլիա
պօլիս երկնաւոր , մայրաքաղաքս հայր-
գաղցու թիւն կուենեայ Եղիպտոսի , Ետ-
րեստանի եւ Երջիպիպոսի ու Միջերի-
քական ծովուն զլիսու որ նաւահանգիստ
ներուն հետ :

Այսերական հրամանաւ՝
Երբարութեան պաշտօնեայ (Տալի
Նաղըր) Սուլթան Պէյը բարձրա-
պատիւ Մէհմէտ Երջիպիպոսի ամուսին
բարձրապատիւ Սուլթան Սուլթանին
Քահահա անուանեցաւ :

Երբարութեան բարձրագոյն տաւ-
նին անգամ Երջիպիպոսի փեսա Երջի
Վաղղի փաշայի ամուսին բարձրա-
պատիւ Պաթիմ Սուլթանին Քահահա
անուանեցաւ :

Երբարութեան բարձրագոյն տաւ-
նին անգամ Երջիպիպոսի փեսա Երջի
փաշայի ամուսին բարձրապատիւ Բէյի
Սուլթանին Քահահա անուանեցաւ :

Պատերազմական տաւնին անգամ
Երջիպիպոսի բարձրապատիւ Պե-
միլ Սուլթանին Քահահա անուանեցաւ :

Գանձուց ժողովին անգամ Մէհմէտ
Չաքիր Երջիպիպոսի բարձրապատիւ Սուլ-
թանին Քահահա անուանե-
ցաւ :

Գարձեալ կայսերական հրամանաւ՝
Երբարութեան զօրծոյ պաշտօնէի խոր-
հրդական (միւսթէշար) փեսա Երջի
Երջիպիպոսի առեւտրական գործոց պաշտօնէի
տեղակալ (զայմապա) անուանեցաւ :

Երբարութեան զօրծոյ պաշտօնատան
Քահահայ Երջիպիպոսի փեսա Քապուլ
Երջիպիպոսի արտաքին գործոց պաշտօնէի առ-
ժամանակեայ խորհրդական անուանե-
ցաւ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ա . Պօլտոյ նախկին Պատրիարք Ե-
մենատալու Տ . Սաթլիպա Սրբազան
Երբ երկրպագոյն Հայաստանեայց ընդ-
հանուր հայրապետ եւ Սուրբ Եջմիած-
նի Վաթիկ զեկոս ընտրվելը արդէն ծա-
նօթ է մեր արդոյ ընթերցողաց :

Այս կարեւոր լուրը մայրաքաղաքիս
առեւտր փսմախոյլ զեպանը կայսերական
բարեկեան կառավարութեան հաղորդե-
լով , մեր առատագու թ փ հափառ խնդա-
կան ալիւ բարձրագոյն հաւանութիւնը
շնորհեց , եւ ըստ ինդրանայ Ռաւիոյ
զեպանին՝ բարեհաճեալ հրաման տա-
լու որ Վարկն ամենապատիւ Սրբաշնու-
թիւնը Սուրբ Եջմիածնի երթայ :

Օգոստափառ Ինքնակալին այս
բարձր հրամանը ամսոյս 22ին Ռ . Վա-
րան փսմախոյլ արտաքին գործոց պաշ-
տօնեայն յատուկ նամակաւ մը ամենա-
պատիւ Սրբազան Պատրիարքին հաղոր-
դեց :

Վաղղիտ պատրիարքարանէն հե-
տեւեալ ճանուցումը կը խրկեն լրագրոյս
մէջ հրատարակելու :

“ Սեւ-
կիսմանց տեղին արդոյ
խմբակը իւր տան եւ մէկ թիւ խմբ-
բաղութեան սկիզբը իւրոյ տեղեկացած
ճանուցիւր էր , որ աղղիտին Տեսնական
ժողովը իւր գործողութեանց հաշիւը աղ-
ղին լուծեանը տարու համար ունեցած
փափաքանցը զիմարութիւն ունեցիւ ”

